

MESTO KOŠICE

Materiál na zasadnutie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Názov materiálu	Návrh zmien Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č.132 o miestnych daniach
Predkladá	Ing. Jaroslav Polaček, primátor mesta Košice
Spracovateľ	Oddelenie ekonomické – Referát daní a poplatkov Oddelenie právne a majetkové – referát právny a legislatívny
Dátum zasadnutia	12. december 2019
Číslo spisu	MK/B/2019/229426/MK/B/2019/00237031
Uznesenie	MZ MR

Návrh na uznesenie Mestského zastupiteľstva v Košiciach

Mestské zastupiteľstvo v Košiciach podľa § 10 ods. 3 zákona č. 401/1990 Zb. o meste Košice v znení neskorších predpisov

schvaľuje

zmeny Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 132 o miestnych daniach podľa predloženého návrhu.

Dôvodová správa k VZN č. 132 o miestnych daniach

Všeobecná časť

Súčasná výška sadzieb dane z nehnuteľností je platná sedem rokov, posledná úprava bola realizovaná v roku 2012 s účinnosťou od 1. 1. 2013. **Príjmy mesta získané z tejto dane sú od roku 2013 v rovnakej výške cca 20 mil. € ročne.** Výdavky mesta za rovnaké obdobie však vzrástli zo 140 mil. € (rok 2012) na 235 mil. € (rok 2019), **čo predstavuje nárast o 95 mil. € (67,8 %), z toho bežné výdavky sa zvýšili o viac ako 70 mil. € (61,2 %).** Nárast výdavkov je vo všetkých odvetviach samosprávy, predovšetkým však v školstve a doprave (komunikácie a mestská verejná doprava), sociálnych službách, starostlivosti o životné prostredie (zeleň, čistota, odvoz a likvidácia odpadu). **Výrazný vplyv na zvýšenie výdavkov majú legislatívne zmeny a „sociálne balíčky“ prijaté vládou a Národnou radou SR vrátane nových kompetencií pre samosprávy bez dostatočného finančného krytia.** Len za posledné dva roky ide o zmeny v oblasti cestného zákona (tzv. chodníková novela), zákona o sociálnych službách, úprava plátov zamestnancov pri výkone práce vo verejnom záujme, pedagogických a nepedagogických zamestnancov, obedy v školských jedálňach zadarmo, novela zákona o požiadavkách na bezpečnosť detských ihrísk a iné. V roku 2020 k týmto zmenám pribudne aj zvýšenie nezdaniteľnej časti základu dane z 19,2-násobku životného minima na 21-násobok, čo predstavuje zníženie príjmov z podielových daní pre mestá a obce (pre mesto Košice vo výške cca 6 mil. €). Všetky uvedené legislatívne zmeny a ďalší nárast kompetencií v roku 2020 znamenajú pre mesto Košice zvýšenie bežných výdavkov o viac ako 10 mil. €. Po zohľadnení výpadku príjmov z podielových daní vo výške cca 6 mil. € a splátok úverov vo výške viac ako 5 mil. € **celková potreba finančných zdrojov je min. 15 mil. €.**

Z aktuálnych štatistických údajov SR vyplýva, že priemerná mzda v SR od roku 2013 vzrástla z 824 € na 1 101 € (2. štvrtrok 2019) a v roku 2020 je prognóza 1 148 €, t.j. zvýšenie o takmer 40 %. Priemerná minimálna mzda vzrástla o 71,5 % zo sumy 338 € v roku 2013 na 580 € v roku 2020. Miera inflácie spotrebiteľských cien predstavuje v úhrne viac ako 10 % za sledované obdobie.

Európska komisia vo svojej aktuálnej správe o Slovensku konštatuje, že **príjmy Slovenska z majetkových daní patria medzi najnižšie v rámci Európskej únie.** Majetkové dane dosiahli v roku 2017 iba 0,4 % hrubého domáceho produktu, kým priemer v únii bol 1,6 %.

Vychádzajúc z vyššie uvedených informácií a predovšetkým v záujme udržania finančnej stability, zabezpečenia všetkých verejnoprospešných služieb a realizácie nových rozvojových projektov **je veľká väčšina miest a obcí Slovenska nútená od 1. 1. 2020 pristúpiť k úprave sadzieb dane z nehnuteľností a poplatku za komunálne odpady.**

Predložený návrh predstavuje úpravu sadzieb dane z nehnuteľností **s predpokladom zvýšenia príjmov o cca 9,5 mil. €.** Uvedené zvýšenie je zahrnuté aj v návrhu rozpočtu mesta na rok 2020. Zároveň je potrebné uviesť, že zvýšením príjmov z dane z nehnuteľností sa dosiahne vyrovnanosť bežného rozpočtu, ale nepokryjú sa nimi kapitálové výdavky a splátky úverov. Tieto výdavky je mesto nútené vykryť z úverových zdrojov, z rezervného fondu a len v malej miere z predaja majetku, čo do ďalších rokov predstavuje riziko finančnej stability mesta. **Po zapojení prostriedkov rezervného fondu do návrhu rozpočtu na rok 2020 na kapitálové výdavky a splátky úverov je predpoklad zostatku fondu k 31. 12. 2020 vo výške cca 1 mil. €, čo je na zachovanie finančnej stability mesta, prevádzkového cash-flow a potrebu investícií v nasledujúcich rokoch neudržateľný stav.**

Návrh úpravy rieši aj zákonnú povinnosť **zosúladenia násobku medzi najvyššou a najnižšou sadzbou dane na maximálne 10-násobok** za jednotlivé druhy daní v súlade s § 104g zákona č. 582/2004 Z. z. o miestnych daniach a miestnom poplatku za komunálne odpady a drobné stavebné odpady. **U pozemkov** je dosiahnutý násobok medzi najvyššou a najnižšou sadzbou 3,50, **u stavieb** predstavuje násobok 9,44 a u **bytov a nebytových priestorov** je násobok 10,00.

Nízkopríjmové skupiny, seniori a občania ĽZP

Úprava sadzieb dane z nehnuteľností sa u **nízkopríjmových skupín obyvateľov mesta prejaví len nepatrne**, nakoľko návrh obsahuje **zníženie sadzieb dane o 50 % pre:**

- Občanov v hmotnej núdzi (doterajšie zníženie o 30 %)
- Ťažko zdravotne postihnuté osoby
- Občanov starších ako 70 rokov (doterajšie zníženie o 30 %)

a zároveň u:

- Stavieb a bytov určených na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu osôb so zmenenou pracovnou schopnosťou
- Stavieb na účely sociálnej pomoci
- Stavieb na kultúrne účely (múzeá, galérie, knižnice, divadlá, kiná, amfiteátre, výstavné siete, osvetové zariadenia)

Zníženie sadzieb dane o 50 % v roku 2020 u nízkopríjmových skupín, seniorov a občanov ĽZP sa odhaduje na sumu cca 255 tis. €, z toho pri dani z bytov cca 137 tis. €, pri dani za rodinné domy u rovnakých skupín na sumu cca 118 tis. €.

Príklady dane zníženej o 50 %:

Byt s výmerou 30 m² - centrum mesta I. kategória – zvýšenie o 0,65 €/rok, t.j. 0,05 €/mesiac

Byt s výmerou 60 m² - II. kategória - zvýšenie o 2,55 €/rok, t.j. 0,21 €/mesiac.

Vyjadrenie ÚHA k tvorbe sadzieb daní z nehnuteľností z pohľadu budúceho územného plánovania

Mesto Košice má 29 katastrálnych území, ktoré sú z hľadiska sadzieb daní rozdelené do troch kategórií. I. kategória predstavuje centrum mesta, II. kategória sídliskové časti mesta a III. kategória predovšetkým tzv. „malé“ mestské časti vidieckeho charakteru. V rámci týchto kategórií sa uplatňovali vyššie sadzby dane v I. kategórii oproti III. kategórii. Tento historický trend je z hľadiska urbanizmu a cieľov nového územného plánu v tomto návrhu čiastočne eliminovaný **uplatnením jednotných sadzieb daní v niektorých kategóriách**. Z pohľadu architektov je **rozširovanie mesta do krajiny najdrahší a najmenej efektívny spôsob rozvoja mesta**, najmä ak počet obyvateľov stagnuje. Bývanie v rodinných domoch na okraji mesta je nákladné predovšetkým z hľadiska zabezpečenia verejnoprospešných služieb, preto postupné vyrovňovanie sadzieb daní v jednotlivých kategóriách má svoje opodstatnenie. Dlhodobým cieľom mesta je podporiť výstavbu na plochách brownfieldov a existujúcich stavebných pozemkoch v rámci mesta, kde je už vybudovaná a rezervovaná kapacita infraštruktúry. Výraznejšie zvýšenie sadzieb daní navrhujeme u samostatne stojacich garáží. Dôvodom je urbanistické hľadisko a nový územný plán mesta, v ktorom pôsobia tieto stavby pri organizácii územia kontraproduktívne z hľadiska environmentálneho, ekonomického, majetkového aj estetického. Nižšie sadzby sú navrhované u hromadných garáží a podzemných hromadných garáží, ktoré sú z urbanistického hľadiska výhodnejšie. Aj týmto chce mesto do budúcnosti podporiť a uprednostniť ich výstavbu v záujme riešenia problému s parkovaním.

Osobitná časť

K článku I.

K bodu 1

K§ 4 – Sadzba dane z pozemkov

Ročná sadzba dane z pozemkov sa určuje percentami zo základu dane vypočítaného podľa § 3, sadzby sa upravujú vo všetkých troch kategóriách, ktoré sú určené katastrálnymi územiami a u všetkých druhov pozemkov, okrem pozemkov, na ktorých je umiestnená transformačná stanica alebo predajný stánok slúžiaci k predaju tovaru a poskytovaniu služieb.

K bodu 2

K § 6 – Sadzba dane zo stavieb

Ročná sadzba dane zo stavieb sa určuje za každý aj začatý m² zastavanej plochy, sadzby sa upravujú vo všetkých troch kategóriách, ktoré sú určené katastrálnymi územiami a u všetkých druhov stavieb. Príplatok za podlažie sa nemení.

K bodu 3

K § 8 – Sadzba dane z bytov a nebytových priestorov

Ročná sadzba dane z bytov sa určuje za každý aj začatý m² podlahovej plochy bytu a nebytového priestoru, sadzby sa upravujú vo všetkých troch kategóriách, ktoré sú určené katastrálnymi územiami, doplnia sa nová kategória nebytové priestory v bytovom dome slúžiacie na ostatnú nepodnikateľskú činnosť, resp. priestory, ktoré nie sú využívané.

K bodu 4

K § 9 - Zníženie dane z nehnuteľností

Slovo „30%“ sa nahrádza slovom „50%“. Ide o zmenu výšky zníženia u dane zo stavieb a dane z bytov slúžiacich zariadeniam na pracovnú rehabilitáciu a rekvalifikáciu fyzických osôb so zmenenou pracovnou schopnosťou, stavieb užívaných na účely sociálnej pomoci, stavieb alebo bytov, ktorých využitie je obmedzené z dôvodu rozsiahlej rekonštrukcie, stavebnej uzávery, alebo umiestnenia na podkopenom pozemku, stavieb na bývanie a bytov, ktoré sú vo vlastníctve fyzických osôb v hmotnej núdzi a fyzických osôb starších ako 70 rokov, ktoré slúžia na ich trvalé bývanie.

K bodu 5

K § 14 – Zníženie dane za psa

Ide o precíznejšiu úpravu, kedy u daňovníka vznikne nárok na zníženie dane za psa po jeho uplatnení.

K bodu 6

K § 21 – Sadzba dane za nevýherné hracie prístroje

Doteraz bola pre obe kategórie:

- elektronické prístroje na počítačové hry,
- mechanické prístroje, elektronické prístroje, automaty a iné zariadenia na zábavné hry,

určená jednotná sadzba za jeden nevýherný hrací prístroj a kalendárny rok.

Poznatky z praxe si vyžiadali kategorizáciu nevýherných hracích prístrojov z dôvodov ich rôzneho zamerania a využitia. Zákon o miestnych daniach umožňuje správcovi dane určiť rôzne sadzby dane podľa určených kritérií.

K bodu 7

K § 23 - Spoločné ustanovenia

Správca dane určil vo VZN sumu, ktorú nebude vyrubovať a to najviac v úhrne do sumy 5,- €, z dôvodu zvýšenia taríf poštovného od 1.7.2019.

V splnomocňujúcom ustanovení sa primátor mesta Košice splnomocňuje, aby vyhlásil úplné znenie Všeobecne záväzného nariadenia mesta Košice č. 132 o miestnych daniach z dôvodu jeho prehľadnosti a všeobecnej zrozumiteľnosti po niekoľkých prijatých zmenách.

Prílohy:

Príloha č. 1 - Návrh sadzieb dane z nehnuteľností na rok 2020

Príloha č. 2 - Modelové príklady – porovnanie dane rokov 2019 a 2020

Príloha č. 3 - Úľavy dane – byty a rodinné domy

Košice, 25. 11. 2019

Spracovali: Ing. Marta Kažimírová
vedúca ekonomického oddelenia
Ing. Tatiana Moleková
vedúca referátu daní a poplatkov